

Védőnői Szolgálat neve: .....

Címe .....

Körzetazonosítója: .....

Területi védőnő neve: .....

Alapnyilvántartási száma: .....

Munkahelyi telefonszáma: ..... Munkahelyi mobilszáma: .....

Munkahelyi egyedi e-mail címe: .....

Védőnői tájékoztató a DTPa+IPV+Hib és a pneumococcus okozta betegségek elleni védőoltásról

[18/1998. (VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről]

DTPa+IPV+Hib elleni védőoltás

Milyen betegségek ellen véd a DTPa+IPV+Hib védőoltás?

A védőoltás 5 súlyos betegség a **torokgyík** (diftéria, D), a **merevgörcs** (tetanusz, T), a **szamárköhögés** (pertussis, Pa), a **járványos gyermekbénulás** (IPV) és a **b típusú Haemophilus influenzae fertőzés** (Hib) ellen véd.

Mikor esedékes a DTPa+IPV+Hib védőoltás?

A csecsemők 2, 3, 4, és 18 hónapos korban egy szúrással 5 betegség ellen kapnak védőoltást.

Mire számíthat a DTPa+IPV+Hib elleni oltás után?

Az oltás helyén mérsékelt duzzanat és bőrpír alakulhat ki. Az oltás után láz is jelentkezhet, ezért a testhőmérsékletet rendszeresen ellenőrizni kell, hogy időben el lehessen kezdeni a lázcsillapítást.

Diftéria

Milyen betegség a diftéria?

A diftéria, más néven torokgyík, súlyos fertőző betegség, amelyet egy baktérium okoz. A torokgyík cseppfertőzéssel terjed.

Melyek a diftéria tünetei?

A diftéria torokfájással, lázzal, rossz közérzettel, rekedtséggel jár. A garatban, a gégen, a mandulákon, az orrban vaskos, szürke lepedéket képez, amely fulladást okozhat. A betegség súlyos lefolyású, a megbetegedettek negyede belehalhat a fertőzésbe.

Tetanusz

Milyen betegség a tetanusz?

A tetanusz, más néven merevgörcs, egy súlyos, baktérium okozta betegség. A baktérium az emberi szervezetbe sérüléseken keresztül jut be, emberről-emberre nem terjed. Fertőzési veszélyt jelent az állati harapás, az égési sérülés, a vágott vagy szúrt seb is.

Melyek a tetanusz tünetei?

A tetanusz első tünete általában a szájzár, majd ezt követi a nyak és az arcizmok görcse, aminek hatására torz mosolyban rögzül az arc. Izommerevség alakul ki, amelyhez rohamokban jelentkező a gerinc és a végtagokra is kiterjedő izomgörcsök társulnak. Ezek csonttörést és akár a gerincoszlop törését is okozhatják. A gége és a légző izmok görcse fulladáshoz vezethet.

Szamárköhögés

Milyen betegség a szamárköhögés?

A szamárköhögés egy baktérium okozta heveny fertőző betegség. A szamárköhögés cseppfertőzéssel terjed, leggyakrabban köhögéssel, tüszögéssel, vagy beteg emberrel hosszabb ideig, egy légtérben való tartózkodással.

Melyek a számarköhögés tünetei?

A hurutos betegség kezdetén orrfolyás, hőemelkedés, kötőhártya gyulladás jelentkezhet. A kezdeti tüneteket több hetes száraz köhögés követheti. A kínzó, belégzést kísérő köhögésnek jellegzetes hangja van, innen ered a számarköhögés elnevezés. A csecsemők körében különösen nagy a veszélye a légzésleállásnak.

Járványos gyermekbénulás

Milyen betegség a járványos gyermekbénulás?

A járványos gyermekbénulás egy heveny fertőző betegség, amelyet a poliovírus okoz. A vírus széklettel szennyezett kézzől, tárgyakról, élelmiszer, víz közvetítésével jut a szervezetbe.

Melyek a járványos gyermekbénulás tünetei?

A legtöbb esetben a betegség tünetmentes. A tünetes betegség rövid ideig tartó lázzal, felső légúti illetve hasmenéses tünetekkel kezdődik. Az esetek 5%-ban néhány napos láztalan időszak után kialakulnak az idegrendszeri tünetek: fej-, nyak-, gerincfájdalom a végtagok fájdalmával, érzékszavarával, bénulással. A tünetek pár nappal az általános, bevezető panaszok után jelentkeznek és 8-10 napig tartanak. Az izmok bénulása véglegessé válhat, amely életre szóló mozgáskorlátozottságot, légzési nehézséget okoz.

Haemophilus influenzae b

Milyen betegséget okoz a Haemophilus influenzae b baktérium?

A Haemophilus influenzae baktérium „b” típusa (Hib) agyhártyagyulladást, a légúti nyálkahártya és a gégefedő nyálkahártyájának gyulladást okozza. A betegség cseppfertőzéssel terjed.

Melyek a Hib baktérium okozta betegség tünetei?

Csecsemőkorban egyetlen tünete a bágyadtság, táplálhatatlanság lehet, vagy láztalan állapot mellett jelentkező szapora szívvérzés, sápadt bőrszín is jelezheti a betegséget. A Hib fertőzések nagyobb részében gennyes agyhártyagyulladás alakul ki, amely halálos is lehet.

Pneumococcus okozta betegségek elleni védőoltás

Mikor esedékes a pneumococcus elleni védőoltás?

A védőoltást betöltött 2 és 4 hónapos korban kapják meg a csecsemők. A teljeskörű védettséghez szükséges emlékeztető oltásra 12 hónapos korban kerül sor.

Mire számíthat a pneumococcus elleni oltás után?

Előfordulhat láz, aluszékonyság és/vagy álmatlanság, étvágytalanság, ingerlékenység, illetve helyi reakció (bőrpír, duzzanat) megjelenése.

Milyen betegséget okoz a pneumococcus baktérium?

A pneumococcus baktérium számos súlyos betegséget okoz, mint pl. tüdőgyulladást, középfülgyulladást, agyhártyagyulladást.

Hogyan terjed a pneumococcus baktérium?

A baktérium az egészségesek torok-, és orrváladékában is jelen lehet, innen terjed át egyik emberről a másikra cseppfertőzéssel, leggyakrabban köhögéssel és tüsszentéssel.

Melyek a pneumococcus okozta betegségek tünetei?

A pneumococcus baktérium okozta középfülgyulladás esetén láz, hányás, túlérzékenység, fülfájás jelezheti a megbetegedést. Tüdőgyulladás esetén hirtelen kezdetű láz, mellkasi fájdalom, nehézlégzés, köpetürítés és nagyfokú elesettség a jellemző. A pneumococcus baktérium a véráramba is bejuthat. Ez az állapot lázzal, hidegrázással, tudatzavarral járhat. A pneumococcus baktérium az agyburkon is képes megtapadni és gennyes agyhártyagyulladást okozni. Az agyhártyagyulladás tarkómerevséggel, magas lázzal, hányással, eszméletvesztéssel jár. A gyors és megfelelő orvosi ellátás ellenére is tartós károsodás maradhat. Az agyhártyagyulladás, a véráramfertőzés és a tüdőgyulladás halálos kimenetelű is lehet.